

VAIKUTA KEVÄÄN VAALEISSA!

OSJ ALUE- JA KUNTAVAALITEEMAT 2025

Sote-uudistuksen jälkeen hyvinvointialueet järjestävät sosiaali- ja terveystalvet. Kunnilla on lakisääteinen velvoite edistää kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtävä kunnassa on laaja-alainen ja poikkihallinnollinen.

Tasa-arvoiset, turvalliset terveys- ja sosiaalipalvelut tulee turvata koko maassa, myös pitkien välimatkojen takaa. Jokainen ikäihminen ansaitsee ihmisarvoisen hoivan maassamme. Digitaalisia palveluja tarvitaan, mutta tulee muistaa, että kaikki eivät niitä käytä.

Kuntien rooli hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä on merkittävä. Tarjoamalla maksuttomia tai kohtuuhintaisia toimitiloja ja palveluja kunnat voivat kannustaa kuntalaisia ja järjestöjä vahvistamaan hyvinvointia ja osallisuutta.

OSJ listasi teemoja, joita alue- ja kuntavaaleissa kannattaa pitää esillä:

1. **Kaikilla tulee olla mahdollisuus aktiiviseen arkeen**
2. **Jokaisella tulee olla mahdollisuus hoitaa itse omat asiansa digitaaloista riippumatta**
3. **Digikoulutusta tulee lisätä**
4. **Kaikelle ikäryjinnälle tulee olla nollatoleranssi**
5. **Ikääntyneille tarvitaan monipuolisia asumisratkaisuja**
6. **Vanhusneuvostojen tulee saada lisää painoarvoa**

1. Kaikilla tulee olla mahdollisuus aktiiviseen arkeen

Kaikenlainen liikunta-, virkistys- ja kulttuuritoiminta ylläpitää ikääntyneen toimintakykyä. Olennaista on tarjota ikääntyneille matalan kynnyksen toimintaa. Toimintakykyä ylläpitävät myös hyvä julkinen liikenne ja esteettömät lähipalvelut. Kuntien tulee muistaa eläkeläisjärjestöjen tekemä merkittävä työ yksinäisyyden poistamisessa ja osallisuuden lisäämisessä ja tukea järjestöjä tämän työn toteuttamisessa. Kunnissa ja alueilla tulee ottaa käyttöön STM:n julkaisema *Laatusuositus aktiivisen ja toimintakykyisen ikääntymisen ja kestävien palvelujen turvaamiseksi*.

2. Jokaisella tulee olla mahdollisuus hoitaa itse omat asiansa digitaidoista riippumatta

Sähköisiä palveluja tarvitaan, mutta kaikki eivät voi niitä kuitenkaan käyttää. Väestön vanhetessa ja työvoiman saatavuuden heikentyessä kasvaa tarve digitaalisille palveluille. Sähköisten palveluiden rinnalle tarvitaan myös muita tapoja huolehtia omista asioistaan. Jokaiselle kansalaiselle tulee turvata oikeus hoitaa itse omat asiansa heidän digitaalisista taidoistaan riippumatta.

3. Digikoulutusta tulee lisätä

Erilaisten tietojärjestelmien käyttämiseen tarvitaan opastusta, jotta syntyy uskallus kokeilla sähköisiä palveluita. Kuntien tehtävänä on edistää ikääntyneiden osaamista ja oppimista. Kunnan ja hyvinvointialueiden palvelujen digitalisoinnissa on otettava huomioon, etteivät kaikki kuntalaiset voi tai pysty käyttämään sähköisiä palveluita. Jotta kukaan ei vastoin omaa tahtoaan jäisi digitaalisten palvelujen hyötyjen ulkopuolelle, on tärkeää, että digitaaitoja parannetaan koulutuksen avulla.

4. Kaikelle ikäsyryjinnälle tulee olla nollatoleranssi

Yhteiskunnassamme tulee olla nollatoleranssi kaikenlaiselle ikäsyryjinnälle. Seniorit tekevät aktiivisesti vapaaehtoistyötä, toimivat myös omaishoitajina ja ovat merkittävä paikallisten palveluiden käyttäjäjoukko.

5. Ikääntyneille tarvitaan monipuolisia asumisratkaisuja

Ennusteiden mukaan vuonna 2030 yli neljäsosa suomalaisista on yli 65-vuotiaita. Yli 85-vuotiaiden määrä kaksinkertaistuu seuraavan 20 vuoden aikana. Ikääntyneitä varten tarvitaan sopivia asuntoja, ikäystävällisiä asuinalueita sekä hyvät julkiset liikennevälineet. Esteettömyys ja asuntojen sijainti pitää ottaa huomioon kaikessa rakentamisessa ja kaavoituksessa.

6. Vanhusneuvostojen tulee saada lisää painoarvoa

Vanhusneuvostot ovat hyvinvointialueiden ja kuntien lakisääteisiä toimijoita, joiden tavoitteena on vahvistaa ikääntyneiden asemaa päätöksenteossa. Niiden tärkein tehtävä on tuoda ikääntyneiden asukkaiden näkökulma heitä koskeviin asioihin. Hyvinvointialueiden ja kuntien tulisi vahvistaa vuoropuhelua vanhusneuvostojen kanssa, myös alueiden ja kuntien vanhusneuvostojen keskinäistä yhteistyötä tulee vahvistaa.